

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Juni 2022

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**outsourcete
persondata**

Opfølgning i sagen om outsourcete persondata (beretning nr. 15/2019)

20. maj 2022

RN 307/22

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om outsourcete persondata, som blev indledt med en beretning i 2020. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 4. november 2020.

Konklusion

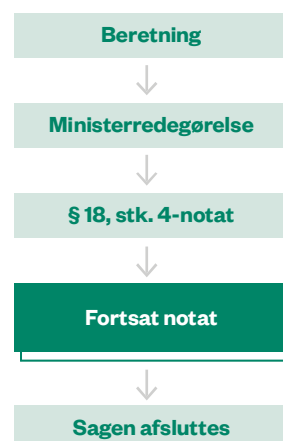
De 17 myndigheder har som opfølgning på beretningen iværksat en række initiativer for at sikre en tilfredsstillende styring af databehandlere, som opbevarer følsomme eller fortrolige persondata.

Rigsrevisionen finder generelt, at myndighedernes arbejde med at indgå databehandleraftaler og udføre tilsyn med databehandlere for de undersøgte systemer er tilfredsstillende, og vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes for Beskæftigelsesministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Indenrigs- og Boligministeriet, Justitsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Kirkeministeriet, Kulturministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Region Midtjylland, Skatteministeriet, Sundhedsministeriet, Transportministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Rigsrevisionen baserer denne konklusion på følgende:

- Alle myndighederne har indgået databehandleraftaler med de resterende databehandlere, hvor dette manglede på tidspunktet for udarbejdelsen af beretningen.
- Alle myndighederne undtagen Sundhedsministeriet har udført tilsyn med de databehandlere, hvor tilsynet manglede på tidspunktet for udarbejdelsen af beretningen. Sundhedsministeriet har ikke udført tilsyn med 2 af sine databehandlere. Rigsrevisionen vil ikke følge punktet yderligere, eftersom ministeriet har oplyst, at ministeriet har planlagt et tilsyn med den ene databehandler i 2022, og at det andet kontraktforhold udløber i juni 2022.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen finder det også tilfredsstillende, at 13 ud af 15 myndigheder har udarbejdet risikovurderinger for de it-systemer med følsomme eller fortrolige persondata, hvor dette manglende på tidspunktet for udarbejdelse af beretningen. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at punktet kan lukkes for Beskæftigelsesministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Kirkeministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Indenrigs- og Boligministeriet, Sundhedsministeriet, Transportministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Rigsrevisionen finder det ikke tilfredsstillende, at Region Midtjylland og Skatteministeriet ikke har udarbejdet risikovurderinger for flere af de it-systemer, der indgik i undersøgelsen.

Datatilsynet har siden afgivelsen af beretningen iværksat en ny tilsynsstrategi for en data- og risikobaseret indsats i 2020-2023. Datatilsynet har identificeret 4 strategiske udfordringer, som Datatilsynet implementerer via 8 konkrete indsatser. Datatilsynet har iværksat alle 8 indsatser, men har kun afsluttet en enkelt indsats. Rigsrevisionen finder det positivt, at Datatilsynet har igangsat implementeringen af en ny tilsynsstrategi, der skal forbedre Datatilsynets data- og risikobaserede tilsyn.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Skatteministeriets og Region Midtjyllands indsats med at udarbejde risikovurderinger, når de outsourcer opbevaringen af følsomme eller fortrolige persondata
- Datatilsynets arbejde med at indføre et risikobaseret tilsyn, herunder Datatilsynets implementering af de 8 indsatser i Datatilsynets nuværende strategi.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i maj 2020 en beretning om outsourcete persondata. Beretningen handlede om 17 ministeriers og Region Midtjyllands indsats for at sikre, at borgernes følsomme og fortrolige persondata behandles sikkert, når myndighederne outsourcer opbevaringen af data til en ekstern databehandler. Vi undersøgte, om myndighederne havde udarbejdet risikovurderinger, indgået databehandleraftaler og ført tilsyn med deres databehandlere. Vi undersøgte desuden, om Justitsministeriet, herunder Datatilsynet, og Finansministeriet havde understøttet de øvrige myndigheders styring af databehandlere ved at udgive relevante vejledninger, og om Datatilsynet havde ført et risikobaseret tilsyn.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, påtalte og fandt de det meget alvorligt, at myndighedernes styring ikke havde sikret, at outsourcete følsomme og fortrolige persondata opbevares sikkert hos eksterne databehandlere. Statsrevisorerne påtalte i den forbindelse, at myndighederne ikke havde overholdt reglerne om databeskyttelse, herunder krav om at udarbejde risikovurderinger, indgå databehandleraftaler og føre tilsyn med databehandlere, som har været gældende siden 2000. Statsrevisorerne bemærkede, at særligt Udlændinge- og Integrationsministeriet og Region Midtjylland havde haft en kritisabel styring af eksterne databehandlere, mens Finansministeriet havde haft den bedste styring af databehandlere.

Det fremgik også af beretningen, at Datatilsynet ikke havde ført et risikobaseret tilsyn. Det var derfor usikkert, om Datatilsynet havde anvendt sine tilgængelige ressourcer til at føre tilsyn, hvor risikoen er størst.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Opfølgningspunkt	Status
1. Myndighedernes indsats med at udarbejde risikovurderinger, når de outsourcer opbevaringen af følsomme eller fortrolige persondata.	Afsluttet for 3 ud af de 18 myndigheder i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 4. november 2020. I dette notat følges der op på de resterende myndigheder.
2. Myndighedernes indsats med at indgå databehandleraftaler med deres databehandlere, som opbevarer følsomme eller fortrolige persondata.	Afsluttet for 14 ud af de 18 myndigheder i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 4. november 2020. I dette notat følges der op på de resterende myndigheder.
3. Myndighedernes indsats med at udføre tilsyn med deres databehandlere, som opbevarer følsomme eller fortrolige persondata.	Afsluttet for 7 ud af de 18 myndigheder i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 4. november 2020. I dette notat følges der op på de resterende myndigheder.
4. Justitsministeriets, herunder Datatilsynet, og Finansministeriets indsats med at understøtte de øvrige myndigheders styring af databehandlere.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 4. november 2020.
5. Datatilsynets arbejde med at indføre et risikobaseret tilsyn.	Behandles i dette notat.

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på de punkter, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Myndighedernes initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Beskæftigelsesministeriets, Erhvervsministeriets, Finansministeriets, Forsvarsministeriets, Justitsministeriets, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets, Kirkeministeriets, Kulturministeriets, Miljøministeriets, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Region Midtjyllands, Indenrigs- og Boligministeriets, Skatteministeriets, Sundhedsministeriets, Transportministeriets, Uddannelses- og Forskningsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets initiativer i forhold til de udestående opfølgningsspørgsmål. Vi undersøger bl.a., om myndighederne har sikret en tilfredsstillende styring af databehandlere ved at udarbejde risikovurderinger, indgå databehandleraftaler og føre tilsyn med databehandlere, som opbevarer følsomme eller fortrolige persondata for myndighederne. Derudover undersøger vi Datatilsynets arbejde med at indføre et risikobaseret tilsyn. Gennemgangen er baseret på myndighedernes udleverede materiale, herunder risikovurderinger, databehandleraftaler, dokumentation for tilsynsaktiviteter, Datatilsynets tilsynsstrategi samt redegørelser.

Myndighedernes udarbejdelse af risikovurderinger

7. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at myndighederne for 58 % af de it-systemer, der indgik i undersøgelsen, ikke havde udarbejdet en risikovurdering, inden de havde indgået en databehandleraftale. Myndighederne havde således ikke grundlag for at fastsætte passende sikkerhedsforanstaltninger eller planlægge deres tilsyn.

Det fremgik af beretningen, at en række myndigheder havde udarbejdet risikovurderinger efter indgåelsen af databehandleraftaler, så der ved afslutningen på den undersøgte periode i september 2019 manglede risikovurderinger for 42 % af de 148 undersøgte systemer. 17 ud af de 18 myndigheder i undersøgelsen – med Kulturministeriet som undtagelse – manglede at udarbejde risikovurderinger for ét eller flere systemer.

8. Statsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Statsministeriet havde udarbejdet den risikovurdering, som ministeriet manglede i undersøgelsen. Børne- og undervisningsministeren og udlændinge- og integrationsministeren oplyste også, at deres ministerier havde gennemgået hele deres systemportefølje og udarbejdet de manglende risikovurderinger. Rigsrevisionen afsluttede derfor punktet for disse 3 myndigheder i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 4. november 2020.

9. Vores gennemgang af materiale i forbindelse med afgivelse af dette notat viser, at Beskæftigelsesministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Indenrigs- og Boligministeriet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Sundhedsministeriet, Transportministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet har udarbejdet risikovurderinger for de resterende outsourcete it-systemer med følsomme eller fortrolige persondata, der indgik i undersøgelsen, eller har taget systemerne ud af drift siden afgivelsen af beretningen.

Rigsrevisionen vurderer på baggrund af de udarbejdede risikovurderinger, at denne del af sagen kan afsluttes for de 13 myndigheder.

10. Vores gennemgang viser også, at Region Midtjylland og Skatteministeriet fortsat ikke har udarbejdet risikovurderinger for henholdsvis 5 og 3 af de it-systemer, hvor de manglede en sådan på tidspunktet for gennemførelse af undersøgelsen. Begge myndigheder oplyser, at de fremadrettet udarbejder risikovurderinger ved nyanskaffelse af it-systemer og forud for indgåelse af nye databehandleraftaler. Skatteministeriet oplyser også, at ministeriet løbende risikovurderer samfunds- og forretningskritiske it-systemer. Ministeriet oplyser desuden, at Udviklings- og Forenklingsstyrelsen har indhentet en generel revisorerklæring for databehandleren af de 3 pågældende it-systemer og dermed har indsigt i risici og sikkerhedsforanstaltninger for de 3 systemer. Region Midtjylland oplyser, at regionen i forbindelse med sit løbende tilsyn med de 5 resterende systemer også forholder sig til risici forbundet med databehandlingen. Regionen forventer at udarbejde en skriftlig risikovurdering for de resterende systemer i 2022.

Rigsrevisionen finder det ikke tilfredsstillende, at Region Midtjylland og Skatteministeriet fortsat ikke har udarbejdet risikovurderinger for alle deres it-systemer med følsomme eller fortrolige persondata.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Skatteministeriets og Region Midtjyllands indsats med at udarbejde risikovurderinger, når de outsourcer opbevaringen af følsomme eller fortrolige persondata.

Myndighedernes indgåelse af databehandleraftaler

11. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at myndighederne ikke havde indgået en databehandleraftale for 14 % af it-systemerne, selv om de havde outsourcet opbevaringen af følsomme eller fortrolige persondata.

Det fremgik af beretningen, at flere af myndighederne indgik nye databehandleraftaler undervejs i undersøgelsen, så der kun manglede databehandleraftaler for 9 % af it-systemerne ved undersøgelsesperiodens afslutning i september 2019. 5 ud af de 18 myndigheder manglede at indgå én eller flere databehandleraftaler for deres systemer ved undersøgelsens afslutning. Det drejede sig om Erhvervsministeriet, Justitsministeriet, Region Midtjylland, Sundheds- og Ældreministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

12. Udlændinge- og integrationsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Udlændinge- og Integrationsministeriet havde gennemgået hele sin systemportefølje og havde indgået alle manglende databehandleraftaler. Rigsrevisionen afsluttede derfor punktet for Udlændinge- og Integrationsministeriet med notat til Statsrevisorerne af 4. november 2020.

13. Rigsrevisionens opfølgning viser, at Erhvervsministeriet, Justitsministeriet, Region Midtjylland og Sundhedsministeriet har indgået databehandleraftaler for de resterende undersøgte outsourcete it-systemer med følsomme eller fortrolige persondata siden afgivelse af beretningen.

14. Rigsrevisionen finder de 4 myndigheders arbejde med at indgå databehandleraftaler for de resterende it-systemer tilfredsstillende. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Myndighedernes udførelse af tilsyn

15. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at myndighederne ikke havde ført tilsyn med databehandlerne for 23 % af systemerne, der indgik i undersøgelsen, og at myndighederne dermed ikke havde undersøgt, om databehandlerne overholder vilkårene i databehandleraftalen og databeskyttelsesreglerne.

Det fremgik af beretningen, at 11 ud af de 18 myndigheder manglede at føre tilsyn med én eller flere af deres databehandlere, selv om databehandleraftalen var indgået mere end 1 år før undersøgelsestidspunktet. Det drejer sig om Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Kulturministeriet, Region Midtjylland, Sundheds- og Ældreministeriet, Transport- og Boligministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

16. Rigsrevisionen kunne i notat til Statsrevisorerne af 4. november 2020 konstatere, at ingen af de 11 myndigheder endnu havde afsluttet deres tilsyn med alle de resterende databehandlere, der indgik i undersøgelsen.

17. Rigsrevisionens opfølgning viser, at Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Kulturministeriet, Region Midtjylland, Transportministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet har udført tilsyn med databehandlerne for alle de resterende outsourcete it-systemer med følsomme eller fortrolig persondata, der indgik i undersøgelsen, eller har taget systemerne ud af drift siden afgivelsen af beretningen. Ved udført tilsyn forstås enten, at myndigheden har udført eget fysisk tilsyn hos databehandleren, har indhentet oplysninger i forbindelse med tilsyn hos databehandleren eller har indhentet en generel eller specifik revisorerklæring. I nogle tilsyn fremgår det af databehandleraftalen, at en anden myndighed, fx Statens It, fører tilsyn på vegne af den dataansvarlige myndighed.

Vores gennemgang viser også, at Sundhedsministeriet har udført tilsyn for 3 ud af de 5 it-systemer, hvor ministeriet manglede at udføre tilsyn på tidspunktet for gennemførelse af undersøgelsen. Sundhedsministeriet oplyser for det ene it-system, hvor der ikke er udført tilsyn, at aftaleforholdet udløber i juni 2022, og at Statens Serum Institut vurderer, at der, henset til behandlingens begrænsede omfang, risikoen for de registreredes rettigheder mv., ikke har været behov for at føre tilsyn i aftaleperioden. Ministeriet oplyser for det andet system, hvor der ikke er ført tilsyn, at Statens Serum Institut indgik en ny databehandleraftale i 2021 og planlægger at udføre et tilsyn i 3. kvartal 2022.

18. Rigsrevisionen finder samlet set, at myndighedernes arbejde med at udføre tilsyn for de resterende it-systemer med følsomme eller fortrolige persondata er tilfredsstillende, og konstaterer, at en række it-systemer er taget ud af drift. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Datatilsynets tilsyn

19. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Datatilsynet ikke havde ført et risikobaseret tilsyn og ikke havde opdateret sin strategi, siden GDPR blev gældende i maj 2018. Datatilsynet havde heller ikke gennemført de tilsyn hos offentlige myndigheder og private virksomheder, som var planlagt. Det har medført en lav risiko for at blive opdaget i overtrædelser af databeskyttelsesreglerne.

Det fremgik af beretningen, at den manglende risikobaserede planlægning af tilsyn betød, at det er usikkert, om Datatilsynet har anvendt de tilgængelige resurser til at føre tilsyn, der hvor risikoen er størst.

20. Justitsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Datatilsynet har taget Rigsrevisionens bemærkninger til efterretning. Datatilsynet oplyste dertil, at Datatilsynet kun i beskedent omfang havde adgang til data, der gjorde det muligt at karakterisere Datatilsynets tilsyn som databaseret, og at Datatilsynet ikke besidder medarbejderkompetencer til at kunne bearbejde data i større omfang. Datatilsynet iværksatte på den baggrund et arbejde, som samlet set skal understøtte, at tilsynet i højere grad føres ”de rigtige steder”, og at Datatilsynets aktiviteter har den størst mulige præventive effekt. Datatilsynet ville bl.a. arbejde på at få øget adgang til relevante datakilder, højere datakvalitet og kvalificeret brug af data.

21. Datatilsynet offentliggjorde i november 2020 en ny tilsynsstrategi, *Tilsyn med effekt – Datatilsynets strategi for en data- og risikobaseret indsats, 2020-2023*. Den nye strategi har til hensigt at understøtte, at Datatilsynet gennem øget brug af data anvender sine resurser bedst muligt til at føre tilsyn ”de rigtige steder”. Dvs. at Datatilsynet i videst muligt omfang kan yde vejledning, hvor det giver størst mulig værdi for borgerne og for samfundet som helhed, og at Datatilsynet kan udføre kontrol, hvor risikoen for overtrædelser af databeskyttelsesreglerne er størst. Datatilsynet har udmøntet strategien for 2020-2023 i 4 overordnede strategiske udfordringer. Datatilsynet vil imødegå de 4 strategiske udfordringer med 8 konkrete indsatser, hvortil der er opstillet mål, succeskriterier og en tidshorison. Datatilsynet havde i forbindelse med udgivelse af tilsynsstrategien planlagt, at indsats 1-7 skulle være afsluttet ved udgangen af 2021, mens indsats 8 skulle afsluttes i 2023.

Tabel 1 giver et overblik over indsatsområderne i Datatilsynets strategi for 2020-2023 og status på de enkelte indsatsområder.

Tabel 1
Datatilsynets strategi for 2020-2023

Strategisk udfordring	Indsats	Mål	Status i februar 2022
Sikre høj datakvalitet	Nr. 1 – Evaluering af datakvaliteten og registrering af metadata	At data har en sådan kvalitet og er så tilgængelige for tilsynets medarbejdere, at de kan danne grundlag for retvisende risikovurderinger af de dataansvarlige.	Afsluttet.
	Nr. 2 – Systematiseret indsamling af data	At tage stilling til, om en øget brug af standardiserede klageskemaer, høringsskrivelser og tilsynsaktiviteter vil kunne øge datakvaliteten og dermed styrke en mere data- og risikobaseret indsats.	Afsluttet (men implementering af konkrete tiltag påbegyndes i 2022).
Sikre adgang til relevante datakilder	Nr. 3 – Forsøg med nyt tilsynskoncept (ny intern datakilde)	1. At vi kan føre et ensartet (skalérbart) tilsyn med mange dataansvarlige. 2. At vi kan understøtte en systematiseret og databaseret vidensopsamling.	Ad 1. Igangsat. Ad 2. Ikke igangsat.
	Nr. 4 – Adgang til eksterne datakilder	1. At oplysninger fra CVR-registeret i højere grad anvendes i Datatilsynets data og risikobaserede arbejde. 2. At Datatilsynet i øvrigt undersøger mulighederne for – gennem brug af data fra andre myndigheder – at identificere særlige risikobetonede områder.	Ad 1. Afsluttet. Ad 2. Igangsat – mangler opbygning af kompetencer til gennemførelse.
Blive gode til at bruge data	Nr. 5 – Klare kriterier for udvælgelse af kontrolområder	At vi på baggrund af objektive og gennemsigtige kriterier og på baggrund af tilgængelige datakilder kan udvælge kontrolområder, hvor tilsynseffekten vil være størst.	Igangsat (nuværende tidsplan ikke angivet).
	Nr. 6 – Flere databaserede beslutninger	At en øget brug af data og dataanalyser skal bidrage til en mere effektiv og målrettet indsats.	Igangsat (nuværende tidsplan ikke angivet).
Dokumentere og evaluere kontrol- og vejledningsindsatsen	Nr. 7 – Dokumenterede processer, beslutninger og resultater	1. At vi i vores tilsynsarbejde dokumenterer væsentlige processer for tilrettelæggelsen af tilsynsarbejdet, bl.a. med henblik på at skabe gennemsigtig og forudsigelige tilsynsaktiviteter for de dataansvarlige. 2. At vi dokumenterer væsentlige beslutninger og vurderinger, der ligger til grund for udøvelse af tilsynsarbejdet, herunder navnlig de foretagne risikovurderinger.	Igangsat (nuværende tidsplan ikke angivet).
	Nr. 8 – Forsøg med effektmåling	At kunne måle effekten af Datatilsynet tilsynsaktiviteter.	Igangsat (nuværende tidsplan ikke angivet).

Kilde: Rigsrevisionens sammenfatning baseret på Datatilsynets redegørelse og tilsynsstrategi for 2020-2023.

Som det fremgår af tabel 1, viser Rigsrevisionens opfølgning, at Datatilsynet har igangsat alle 8 planlagte indsatser. Én indsats (indsats nr. 1) om evaluering af datakvalitet og registrering af metadata er afsluttet, og yderligere 3 ud af de 8 indsatser (indsats nr. 2-4) er delvist gennemført. Rigsrevisionens opfølgning viser også, at de sidste 4 indsatser (indsats nr. 5-8) er igangsat, men at der endnu ikke er konkrete fremskridt eller en opdateret tidsplan.

22. Rigsrevisionen finder det positivt, at Datatilsynet har udarbejdet en ny strategi for at gennemføre en data- og risikobaseret indsats. Rigsrevisionen finder det også positivt, at Datatilsynet har iværksat alle de 8 initiativer, som tilsynet har planlagt. Rigsrevisionen vil fortsat følge Datatilsynets arbejde med at implementere den igangværende tilsynsstrategi.

Birgitte Hansen